Giá trị của 5P trong giải pháp học hỏi môi trường để bảo vệ môi trường sống

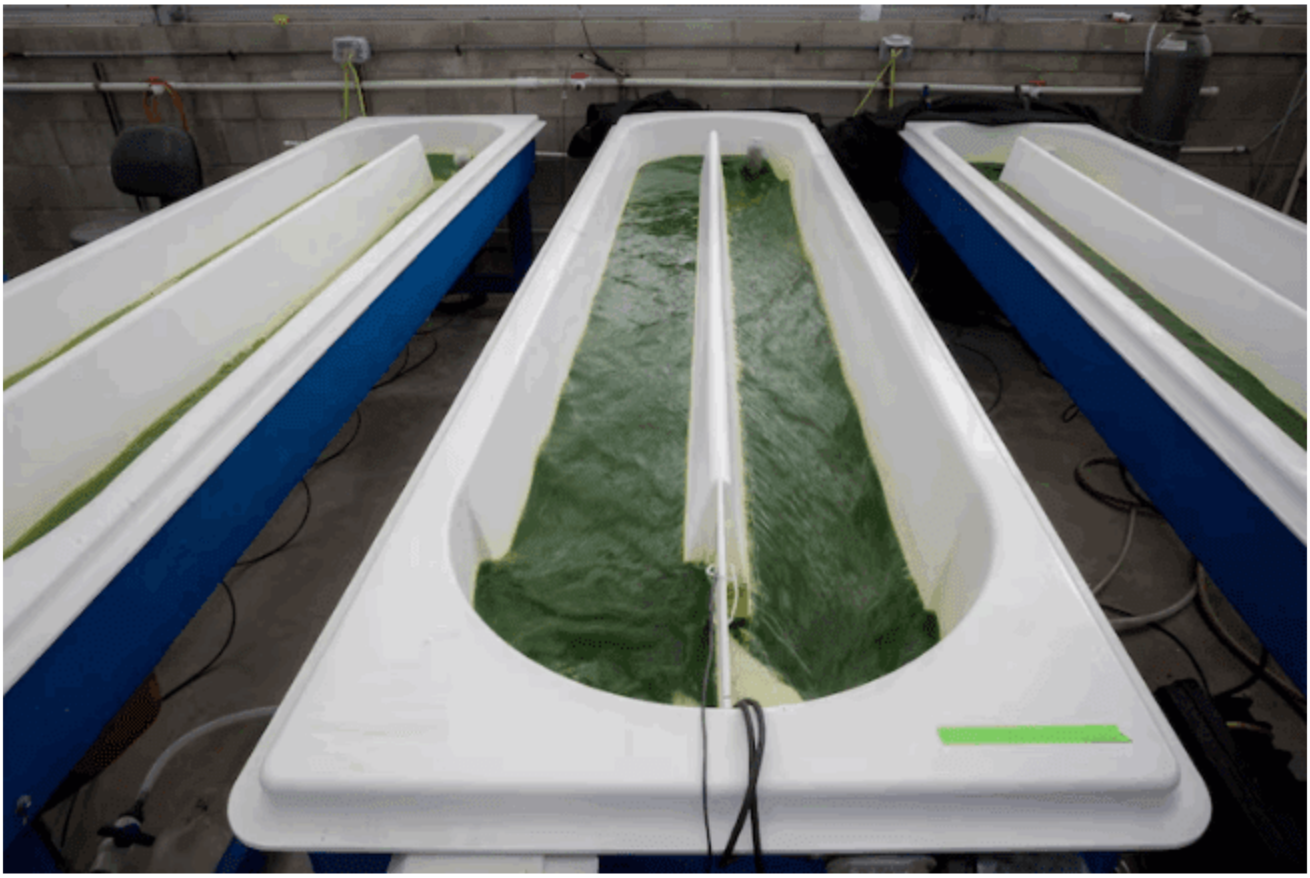
AISDL Team

HN 18-5-2024

Hôm nay là ngày Khoa học Công nghệ Việt Nam (KHCN). Có rất nhiều chuyện để bàn vì có biết bao thứ cần tới lao động KHCN.

Nhưng có lẽ một chủ đề đang rất nóng chính là bảo vệ và phục hồi môi trường sinh thái trong bối cảnh đa dạng sinh học bị tác động tiêu cực nghiêm trọng và biến đổi khí hậu đang làm trầm trọng hóa thêm.

Một bài báo trên ABC News mới đây giới thiệu một bước tiến, ở mức độ nghiên cứu, về đề xuất thay thế túi và các vật liệu bao gói PU có xuất xứ từ dầu mỏ bằng loại PU có thể phân hủy hoàn toàn bằng giải pháp sinh học [1]. Vật liệu PU mới này có nguồn gốc từ một loại polymer chế ra từ tảo nuôi.

Hình: Bể nuôi trồng tảo phục vụ sản xuất.

Tuy nhiên, một trong những vướng mắc mà các nhà khoa học đang đau đầu tìm cách giải quyết lại là vấn đề của kinh tế-xã hội và cần đến sự góp sức của các giá trị nhân văn.

Vấn đề thứ nhất là huy động lực lượng xã hội tham gia quá trình cung ứng nguyên liệu này.

Vấn đề thứ nhất nói lên lại liên quan tới vấn đề thứ hai sau đây. Do người tiêu dùng và phân phối loại túi phân hủy sinh học này còn đang rất nghi ngại về giá trị thực sự, tính sẵn sàng còn rất thấp. Cho dù các bằng chứng và dữ liệu khoa học có rõ và chắc chắn, sự nghi ngại ấy xuất phát từ các vấn đề xã hội, tâm lý và quan niệm giá trị. Và như thế, nó lại dẫn tới hiệu suất kinh tế gây đắn đo, với cách hiểu con người như *homo oeconomicus*.

Có thể thấy ở đây đang thiếu một gạch nối bắc cầu. Cây cầu này cần phải xây bền bỉ, lâu dài, có điểm-tuyến-diện. Đặc biệt cần có những nguyên lý đưa hệ giá trị đó tới với cộng đồng rộng khắp, cho tới khi được xác lập trở thành "*eco-surplus culture*".

Bài 5P (gọi tắt của 5 nguyên lý) ra đời chính nhằm để giúp dần xây dựng cầu nối ấy và gia cố vững chắc đang mở ra một hướng, ít nhất ở mức độ nghiên cứu khoa học liên ngành về bền vững [5].

References

[1] Jacobo, J., & Miller, D. (2024). Scientists have figured out way to make algae-based plastic that completely decomposes. https://abcnews.go.com/US/scientists-figured-make-bio-based-plastic-completely-biodegrades/story?id=110032450

[2] Nguyen, M. H. (2024). Five principles to leverage the humanistic values for biodiversity conservation and climate change mitigation. https://mindsponge.info/posts/307